

Anatomia humana

UNA TACA DE LLET ALS ULLS

Jorge Bello
Metge Pediatre

Segons explica la mare, el primer pediatre, que poc després es jubilava, va dir-li que no tenia cap importància, que era cosa freqüent, que això és una taca de llet. Això no és un diagnòstic. Enlloc no hi ha res escrit sobre cap taca de llet a lull d'un bebè. Durant els mesos següents, cinc metges van passar per la consulta del pediatre que es jubilava.

Aquests cinc metges, apunta la mare, li van dir el mateix: és una taca de llet. Però no hi ha res a la pediatria ni res a la puericultura, ni res al sentit comú que sigui una taca de llet a lull. La mare, prou que se'n donava: cap taca blanca a lull del fillet pot ser una taca de llet, i va dur el flet, amb 21 mesos, a l'hospital.

Suposo que el flet duria una petita, minúscula blancor, esgarrifosa, tan sols un nuvotet cotonós a la nineta dels ulls, un blanc grisenc de terrible significació, a tots dos ulls, no sé si poc perceptibles o ben evidents. Van veure el bebè a Oftalmologia, i van fer-li el pitjor dels diagnòstics: retinoblastoma, als dos ulls.

No explicaré aquí què és un retinoblastoma. L'oftalmòlega que fa el diagnòstic, incapaç d'entendre negligència o ignorància de tan terribles conseqüències, i en veure la mare, i el flet, fa públic el cas en l'últim número de la revista *Pediatria Catalana*.

Aquesta revista és la publicació oficial de

la Societat Catalana de Pediatria, que manté vincles professionals i personals amb pediatres, quasipediatres i cirurgians pediàtrics de les Illes Balears. Fins i tot va haver-hi voluntat menorquina de tenir-ne una mena de delegació a Menorca.

La carta que publica l'oftalmòlega amaga la identitat del bebè i de la mare, i dels sis metges. Però l'autora no amaga la pròpia identitat: en dona nom, cognoms i lloc de feina, és a dir, se'n fa responsable.

Amb paraules senzilles i eloqüència ma-

Però aquests sis metges en són responsables, i culpables. Sempre, el primer que el metge ha de fer és mirar el pacient, i mirar-lo als ulls. Si haguessin ben mirat aquest pacient flet als ulls haurien vist que res de blanc al negre dels ulls és una taca de llet.

Són culpables, sí, sense dubte, però no més parcialment. També són igual de culpables el director de l'ambulatori, el gerent de l'àrea sanitària i el conseller de salut si van dissenyar, o acceptar, unes noves condicions de treball en les quals la possibilitat d'equivocar-se és cada cop més probable.

Si hi ha judici, que sigui per a tots. Però cap judici no li tornarà la salut als ulls del flet. I no sé si en realitat farà justícia perquè, al cap i a la fi, els protagonistes d'aquest fet verídic són alhora víctimes d'una situació patològica que s'escola de les mans. Les retallades que van exigir els poderosos d'Europa i que Espanya va acceptar de cap cot, fan que ara l'equivocació, l'error, la negligència i la ignorància siguin més probables.

Diumenge vam escollir eurodiputats. Durant els dies previs de propaganda electoral, cap aspirant va dir que com a eurodiputat cobraria cada més una mica més de dotze mil euros, i que els cobrarà tant si fa feina com si no en fa, i que no n'assumeix gaire responsabilitat sobre els resultats. La diferència és cruel i dolorosa.

Voldria saber-ne més, sobre aquell flet, sobre aquella mare, sobre aquells metges, però tal vegada ja n'hi ha prou: ja en tenim prou!

bello.cat/jordibell@gmail.com

N'hi ha que són importants perquè tenen al cor quelcom impossible d'oblidar; i n'hi ha que ja són oblit, silenci, un blanc grisenc, brut

ternal, l'autora oftalmòlega descriu la desesperació de la mare en saber el què, i descriu la pròpia desesperació en saber-se, en veure's impotent.

❖ NO VOL CULPABLES davant un tribunal, tal vegada perquè ja sap que els sis metges, o almenys els cinc últims, ja no dormiran tranquils mai més, ni cometraran cap més pecat per negligència o ignorància. El que vol és que tothom en sàpiga, per tal que no torni a passar.

Un lugar para disentir

RAFAEL LE-SENNE BLANES

Joan Sans
Payeras
Libre pensador

La notícia nos sorprendió a todos. Y por desgracia, como suelen ser en estos casos, la sentencia ya estaba ejecutada y no había duda ni apelación posible. Era sábado tarde, jornada histórica entre reflexión y final de Copa, y don Rafael acababa de ser llamado urgentemente a presencia divina.

La página del *Word* aparece en blanco y le cuesta a uno expresar sentimientos. Un acto injusto y contra natura. Pero no es nuestra justicia la que nos juzga ni tampoco somos dueños de nuestro futuro. Actos como éstos, nos lo demuestran a diario.

Sin duda, si tuviera que definirlo brevemente, lo haría con una sola palabra: nobleza. Noble en el aspecto más amplio posible. Excelente profesional con amplitud de miras, gran persona y un gran corazón que ahora le ha pasado factura.

A él le debo -entre otros- estos veinte años que aparezco en estas páginas. Federico -ahora un tanto limitado por el número de caracteres- también le debe su nombre. Otros en cambio, le deberán la suerte y fortuna de haber visto alcanzadas unas metas en las que nunca hubieran soñado. Pero la visión de don Rafael iba más allá de cubrir las meras expectativas e intereses personales de quienes le rodeaban.

Don Rafael puso los cimientos, forjados y tabiques de lo que es la actual Policía Local de Menorca. Una policía integral e integrada. Pasamos de ser simples auxiliares a valorados profesionales. Y no paró allí, no. Creó el servicio insular de bomberos y todo el entramado de las emergencias. Y cuando le llegó la hora de su jubilación, traspasó con acierto y esmero todo el legado almacenado durante años de experiencia y dedicación. Su despedida laboral desbordó las previsiones en protocolo, con muestras de afecto y consideración de todos los ámbitos de la sociedad.

Su nobleza con el que lo definía al inicio, se remonta también en su época castrense. Hace un par de años tuve ocasión de ponerle en contacto con algunos de los soldados que tuvo bajo su mando en el Sahara y que lo buscaban por la red. El buscado como «el bueno del teniente Le-Senne» era el mismo que casi cuarenta años después, era homenajeado por sus nuevos *hombres* de la plantilla de Mahón. Y el hecho de que tras cuarenta años se le recuerde a uno, dice mucho.

Su inesperada marcha hará que muchas preguntas queden sin respuesta. Muchos marrones debió comerse con sentida responsabilidad y lealtad, asumiéndolas como inherentes al cargo.

Lealtad ésta, de la que seguro dio más de la que recibió.

Descansen en paz, don Rafael.

www.joansans.blogspot.com

Es racó d'en Cambreta

CULL EL DIA

Gustau Juan
Benejam

Ha acabat l'espectacle, les eleccions europees, un espectacle que es volia interactiu i que no ha interessat prou als hipotètics espectadors/actors, els ciutadans, ni a ca nostra, ni a Espanya, ni al conjunt d'Europa.

Els resultats ja els coneixem. S'han comentat abundantment i en sentirem a parlar molt encara. I no som dels qui en minimitzin la repercussió que tindran a la vida quotidiana de qualsevol racó d'Europa, per petit i amagat que sigui, més enllà de quina hagi estat la nostra actitud i participació a la cosa.

A una conversa de bar algú comentava que el dilluns les coses seguirien igual que el dissabte. Ver, només en part, com a mínim, com a mínim a curt termini: no millorarà la sanitat pública, ni deixaran de treure gent de ca seua per no poder pagar la hipoteca, ni minvarà el nombre d'alumnes per aula, ni es deixarà de subvencionar l'ensenyament privat en preju-

dici del públic, ni deixarem d'esser a la pràctica una societat confessional, encara que oficialment no ho siguem, ni es deixaran de trepitjar cultures minoritàries com la nostra ...

Tampoc es deixaran de comprar articles i propietats immobiliàries de luxe, ni tindrem unes televisions més plurals i de més qualitat, ni tantes altres coses que fan de la societat actual la més desigual que hem conegut als darrers decennis.

Dins el sistema actual -l'únic que hi ha ara- no seguirem, tampoc, tenint feina generalitzada, estable i de qualitat. No en tindrem perquè la romana -el sistema- no en treu més.

Perquè, és clar, esteim constantment fent equilibris entre un sistema productiu que té capacitat de produir moltíssim i la necessitat que aquesta producció trobi uns compradors amb un mínim de doblers: si amb pocs que produeixin n'hi ha prou per fer tot allò que es necessita, els altres què han de fer? Així no tothom pot

Tenim la sensació que l'atur, principal problema d'aquí i ara, ni té solució a curt termini, ni a curt termini unes eleccions ho solucionaran; no ho solucionaran si no es reparteix d'una manera mínimament racional i justa la feina i els seus fruits

tenir feina assegurada: tenim la sensació, la consciència, que l'atur, principal problema d'aquí i ara, ni té solució a curt termini, ni a curt termini unes eleccions ho solucionaran; no ho solucionaran si no es reparteix d'una manera mínimament racional i justa la feina i els seus fruits. Açò ja ho explicava de manera simbòlica Gandhi a l'Índia a la primera meitat del segle passat.

Dimarts ens vam aixecar amb la notícia que dilluns les borses no havien reaccionat als resultats electorals, però si a unes manifestacions del president del Banc Central Europeu: allò que digui Draghi els importa molt més que el que manifestin els ciutadans a unes eleccions, votant o abstenint-se. Per açò tanta de gent no va anar a votar: per açò una bona part dels qui hi van anar ho van fer per candidatures que són crítiques amb el sistema, un sistema que a una gran part de la població tot just els permet un avui precari i de baixa qualitat, sense projecció de futur.

Com el vell poeta Horaci, els rectors de l'economia ens entimen el seu averany: cull -viu- el dia; creu en el futur el mínim possible.